

Nebojsa Covic na konferenciji u Parizu

ANTIEVROPSKI PROJEKAT VELIKE ALBANIJE

Pariz (*Tanjug*)

Potpredsednik srpske Vlade i sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic upozorio je danas na skupu u Parizu da su ekstremizam i ideje o velikim etnickim drzavama uglavnom marginalizovane na prostorima bivse Jugoslavije, izuzev na Kosovu i Metohiji.

"Taj antievropski i anticivilizacijski projekat Velike Albanije opstaje i ucvrscuje se i u prisustvu medjunarodnih predstavnika", rekao je Covic za okruglim stolom koji je nazvan "Jug Balkana i vreme posle Jugoslavije - ka regionalnom dijalogu u novom evropskom okviru".

Ne osporavajući pravo Albancima da resavaju svoje nacionalno pitanje, on je, medjutim, ukazao da se ne moze jedan problem "zatvoriti po cenu strahovitog komplikovanja drugog".

"Drugo nereseno nacionalno pitanje na Balkanu je srpsko", podvukao je Covic.

Predstavljajući oblike regionalne saradnje balkanskih zemalja "u svetlu resavanja albanskog problema", Covic je podsetio da su svi "narodi platili visoku cenu upravo takvih stremljenja" i ukazujući da je za veliki deo tih patnji odgovoran bivsi rezim Slobodana Milosevica - ocenio je da su jednu od najvisih cena platili i jos placaju - sami Srbi. On je podsetio da u SRJ ima 740.000 izbeglih i raseljenih osoba, a vise od cetvrt miliona, mahom Srba sa Kosova i Metohije, zivi po izbeglickim kampovima zato sto je albanski ekstremizam proizveo i rasirio "premnogoga straha" i povratak ucinio veoma rizicnim.

"Izazov za sve nas je da ohrabrimo Albance, kako na Kosovu i Metohiji, tako i u celom regionu, da je za njih put u buducnost zivot odgovorne manjine u onim zemljama u kojima su manjina, i zastita prava manjina u oblastima gde su vecina", rekao je Covic.

Ukazujući da je Beograd u saradnji sa medjunarodnom zajednicom preduzeo niz mera za izgradnju poverenja na jugu Srbije i da Makedonija, takodje, priprema velik broj zakona za obezbedjenje prava i odgovornosti albanske manjine, on je rekao da se zato ocekuje da se "gradjani albanske etnicke zajednice u nasim dvema zemljama odgovorno ponasaju".

"Mora se odustati od ideje o etnicki cisto pokrajini, pokrajini u kojoj nema ni bezbednosti ni slobode kretanja za sve, pokrajini u kojoj se manjine zastrasuju i progone", podvukao je Covic, upozoravajući da ce se svako drugacije resenje pokazati "katastrofalnim" i dalje destabilizovati region, uz nesagledive posledice.

Ponovivši da samo nacionalno pomirenje Srba i Albanaca vodi ka stabilnom i demokratskom Balkanu i priblizavanju celog Balkana Evropskoj Uniji, Covic je, u tom cilju, zatražio od medjunarodne zajednice stalnu pomoc, podrsku i strpljenje.

Informativna sluzba Eparhije rasko-prizrenske i kosovsko-metohijske

SRPSKO PRAVOSLAVNO GROBLJE U MILOSEVU ZATECENO OSKRNAVljENO

Pristina, juni 2002.

Protojerej Zoran Filipovic, srpski pravoslavni sveštenik za Babin most i Milosevo, danas je potvrdio eparhijskoj informativnoj sluzbi da je srpsko groblje u selu Milosevu, desetak kilometara severno od Pristine, zateceno oskrnavljeno. U subotu, 22. juna, o. Zoran i manja grupa njegovih parohijana, u pratnji vojnika KFOR-a, posetila je srpsko groblje u selu Milosevu kako bi obavili parastos za duhovdanske zadusnice. Tek sto su dosli na lice mesta mogli su da vide da je najmanje sedamdesetak spomenika na groblju bilo poruseno. "Gotovo da nema nijednog spomenika koji nije porusen. Medjutim, nama je bilo najteze kada smo videli da su skoro sve fotografije pokojnika na spomenicima bile sa izgrebanim ocima", rekao je o. Zoran. Sveštenik nije znao da kaze kada je groblje oskrnavljeno ali je potvrdio da su prosle godine u ovo vreme spomenici bili citavi i da je parastos nesmetano odsluzen. Otac Zoran je u ime svojih parohijana napisao protestno pismo lokalnom administratoru UNMIK-a u opstini Obilic kojoj Milosevo pripada.

Tanjug prenosi da je portparol UNMIK policije u Pristini Beri Flecer izjavio da taj incident nije prijavljen misiji UN.

Nakon nedavnih slucajeva skrnavljenja grobalja u Djakovici, Peci i Orahovcu ovaj poslednji u nizu incidentata potvrdio je bojazan episkopa Artemija koji ozbiljno sumnja da su Kosovski Albanci ostetili ili sasvim unistili sva srpska groblja van vojno zasticenih enklava.

Srpska pravoslavna eparhija rasko-prizrenska sa svojim vernim narodom i sveštenstvom najostrije osudjuje ovaj varvaski cin i hitno zahteva od UNMIK-a i KFOR-a da zastiti preostale srpske svetinje u skladu sa obavezom koju su preuzli u okviru Rezolucije SB UN 1244. "Srpski narod i Crkva vide Misiju UN i KFOR kao direktno odgovorne zbog upornog tolerisanja sistematskog unistavanja pravoslavnih svetinja sirom Kosova i Metohije. Koliko znamo jos nijedan pocinilac ovih zlocina nije priveden sudu za sto nema opravdanja i predstavlja otvorenu sramotu. Cutanje i cak besramno negiranje ovih dogadjaja od strane albanskih politickih predstavnika, koji jos Crkvu optuzuju zbog propagande, jos vise potvrddjuje nedemokratsku i diskriminatornu orijentaciju novih kosovskih institucija, sto jos vise obeshrabruje Srbe da u tim institucijama ucestvuju. Sa takvim nacinom ponasanja Kosovo ne ide u pravcu Evrope vec postaje najnecivilizovaniji i najzaostali deo starog kontinenta", izjavio je protosindjel Sava (Janjic) povodom najnovijeg incidenta u Malisevu.

"Lideri koji nisu u stanju da pokazu politicku odgovornost i nista ne cine da zaustave unistavanje vekovima starih hriscaniskih spomenika na Kosovu i Metohiji ne rade za interese svih gradjana vec direktno sluze uskim interesima albanskih ekstremista. Takve lidere srpski narod ne moze prihvatiti kao sopstvene jer oni kosovske zajednice vode ka daljoj konfrontaciji. Medjunarodna zajednica ne sme da se zavarava praznom retorikom i treba da zahteva hitne korake od strane Vlade i Parlamenta da se jednom okonca ovakvo ponasanje", zakljucio je otac Sava.

Na letnje Zadusnice

SRBI OBISLI GROBLJE U JUZNOJ MITROVICI

Kosovska Mitrovica, juna (**Beta**)

Nekoliko stotina Srba iz severne Kosovske Mitrovice obislo je danas, na letnje Zadusnice, pravoslavno groblje u juznom, vecinski albanskom delu podeljenog grada.

Srpska pravoslavna crkva i njeni venici danas obelezavaju Dan svetog Kirila Aleksandrijskog, kada padaju i letnje zadusnice, dan molitve za umrle clanove porodice.

Vernici su se do groblja u juznoj Mitrovici prevezli autobusima u pratnji KFORa i policije UNMIK-a. Tokom posete nije bilo incidenata.

Na pravoslavnom groblju u juznoj Mitrovici vise stotina nadgrobnih spomenika je poruseno ili oskrnavljeno, a zapaljena je i unutrašnjost grobljanske kapele.

Mihael Stajner sa saradnicima boravio u Metohiji

RASVETLICE SE SUDBINA KIDNAPOVANIH

Orahovac, juna (**Tanjug**)

Sef UNMIK-a Mihael Stajner boravio je juce sa saradnicima u metohijskim opstinama Orahovac, Velika Hoca, Prizren i Dragas.

Sef UNMIK-a se najpre u Orahovcu sastao s medjunarodnim patolozima, koji rade na identifikaciji leseva u jednoj masovnoj grobnici koja je otkrivena blizu Orahovca.

"Dato obećanje da cu sa vama danas razgovarati i informisati se o rezultatima vaseg dosadasnjeg istrazivanja dao sam ove nedelje porodicama kidnapovanih i nestalih Srba i Albanaca, posle razgovora u Pristini", istakao je Stajner.

On je dodao da ce medjunarodna zajednica, istrazitelji haskog tribunala i patolozi rasvetliti kakva je sudbina zadesila vise od 3.000 nestalih Albanaca i oko 1.200 Srba sa Kosova i Metohije koji su ubijeni, kidnapovani i nestali pre, tokom i posle rata na Kosovu.

Sef Unmika Mihael Stajner izjavio je prilikom obilaska mrtvacnice u Orahovcu da su "uspostavljeni mehanizmi da se provere pouzdane informacije" o nestalim osobama koje su eventualno jos zive, ali da jos "nema nikakvih obavestenja".

U mrtvacnici u Orahovcu Stajner je u nedelju obisao patologe, antropologe i druge strucnjake koji uz pomoc Centra za medjunarodnu patolosku pomoc rade na identifikaciji osoba cija su tela pronadjena u toj oblasti, saopstio je UNMIK.

Nova mrtvacnica otvorena je u maju 2002. pod upravom Kancelarije za nestala lica UNMIKovog odseka za pravosudje.

U njoj se moze ispitati dvadesetak tela dnevno, a akcenat je stavljen na osobe nestale od 1998. do 2000. godine. Stajner je kazao da lokalni strucnjaci treba da se ukljuce u rad te ustanove jer je to za njih "velika sansa da uce sa medjunarodnim strucnjacima".

"To mora biti zajednicki poduhvat porodica iz Srbije i sa Kosova... Porodice moraju shvatiti da, nazalost, moramo biti realisticni i staviti akcenat na inspekciju tela preminulih", kazao je Stajner. Novi direktor Kancelarije za nestala lica Hose Pablo Barajbar rekao je da mrtvacnica planira da završi ekshumacije svih osoba sahranjenih u regionu zapadnog Kosova.

Stajner se zatim u Orahovcu sastao s rukovodstvom jedine, kako je rekao, fabrike koja je zabelezila zaista uspesno poslovanje, a u pitanju je "Orvin" - fabrika vina iz Orahovca.

U Velikoj Hoci Stajner je razgovarao s liderima lokalnih Srba i obećao da ce KFOR i UNMIK policija uciniti sve da se Srbi slobodno krecu, da imaju osnovne uslove za zivot. "Albanci moraju prihvatiti da Kosovo ne pripada samo Albancima, vec svim njegovim stanovnicima i da mora biti multietnicko drustvo."

Stajner je obećao da ce UNMIK u toku ove i naredne dve godine uciniti sve da se sto uspesnije realizuje proces povratka Srba koji su posle rata izbegli iz Pokrajine.

Stajner ce kasno veceras u Prizrenu i Dragasu razgovarati s lokalnim liderima i predstavnicima medjunarodne zajednice u te dve opstine u Metohiji.

ALBANSI KAMENOVALI PECKU PATRIJARSIJU

PEC - U poslednjih cetiri do pet dana veliki broj albanskih ekstremista je nekoliko puta opkoljavao Patrijarsiju i kruzio oko nje, a u dva navrata su je i kamenovali - kaze za "Blic" monah Jovan Culibrk, koji se zajedno sa sestinstvom nalazi u Patrijarsiji. On je istakao da je rec o novim pritiscima na Srbe koji zeleva da se vrata na svoja ognjista u opstinama Pec i Klina. - Pripadnici italijanskog KFORa napravili su barikadu od vreca sa peskom i sljunkom, na koju se Albanci se penju naocigled KFORa i kamenuju nas. Cak i kada nekog od pocinioca uhvate vojnici KFORa, taj biva pusten na slobodu i do sada nikada niko od Albanaca nije odgovarao za ovakvo maltretiranje - prica otac Jovan.

On kaze da je narocito kriticko bilo u sreu uvece oko 23 sata, kada se stotinak Albanaca okupilo na brdu koje gleda na Patrijarsiju i kada su pravili nesenosnu buku. A sve to, objasnjava otac Jovan, zato sto u Patrijarsiju dolazi sve veci broj Srba koji zeleva da se vrata u svoje domove.

Izjava portparola UNMIK-a

SUZAN MANUEL POTVRDILA PREDAJU

Pristina, juna (**Beta**)

Portparol UNMIK-a Suzan Manuel potvrdila je danasnju dobrovoljnu predaju UNMIK policiji Albanca osumnjicenog za teske zlocine u Pokrajini, naglasavajući da imena uhapšenih i dalje neće objavljivati u interesu istrage.

Manuelova je rekla za Betu za policija UN nastavlja operaciju hapšenja osumnjiceni za ubistva i kidnapovanja Albanaca od 1999. godine.

Upitana da li bi povodom jucerasnjih i danasnjeg hapšenja mogli uslediti protesti gradjana Kosova, ona je rekla da UNMIK policija nema takvih informacija i dodala da administracija UNMIK-a odbacuje ocenu glavne komande Kosovskog zastitnog korpusa da je operacija UN policije identicna nekadasnjim operacijama srpske policije na Kosovu.

U nezvanicnim, ali dobro obavestenim krugovima u Pristini pominje se mogucnost da je osoba koja se dobrovoljno predala policiji Daut Haradinaj, brat predsednika Alijanse za buducnost Kosova Ramusa Haradinaja i jednog od najistaknutijih komandanata Oslobodilacke vojske Kosova.

Kosovski zastitni korpus (KZK) saopstio je sinoc imena cetvorice kosovskih Albanaca koje je uhapsila policija UNMIK-a, zbog sumnje da su u Pokrajini pocinili teske zlocine.

KZK u saopstenju optuzuje policiju UNMIK-a da je maltretirala osumnjicene i navodi da je dvojicu vec oslobodila.

HARADINAJ DOBROVOLJNO

Visoki zvanicnik Kosovskog zastitnog korpusa Daut Haradinaj, osumnjicen za ubistvo i nestanak vise albanskih civila u vreme neposredno posle okoncanja rata u pokrajini 1999. godine, predao se juce UN policiji u Pristini, potvrdili su Beti albanski izvori.

Predaju Dauta Haradinaja organizovao je licno njegov brat Ramus Haradinaj - predsednik Alijanse za buducnost Kosova i komandant bivse Oslobodilacke vojske Kosova u zoni Metohije, navode isti izvori.

Daut Haradinaj je na listi prekjuce uhapsene cetvorice pripadnika Kosovskog zastitnog korpusa, osumnjiceni po istim navodima optuzbe. On je i na listi nepozeljni osoba americkog predsednika Dzordza Busa.

Haradinaj je u KZK-u imao cin general-majora.

Betini izvori su naveli da se operacija hapšenja osoba osumnjiceni za stradanje albanskih civila na Kosovu nastavlja.

(Beta)

Jos jedna predaja u Pristini

FATON MEHMETAJ SESTI OSUMNJICENI

Pristina, juna **(Beta)**

Policiji UNMIK-a se zajedno sa visokim zvanicnikom Kosovskog zastitnog korpusa Dautom Haradinajem predao i oficir KZK Faton Mehmetaj, saznaje se iz sluzbe za medije korpusa.

Portparol UNMIK-a Suzan Manuel potvrdila je da se UN policiji predao i sestri osumnjiceni za ozbiljne zlocine nad kosovskim Albancima, pocinjene nakon ulaska medjunarodnih snaga na Kosovo.

Kosovski zastitni korpus navodi da se Daut Haradinaj juce dobrovoljno predao policijskoj stanici broj jedan u Pristini i tvrdi da je on od medjunarodnog javnog tuzioca pozvan samo da bi dao izjavu kao svedok, te da ce ubrzo biti pusten na slobodu.

Prema navodima kancelarije za medije Kosovskog zastitnog korpusa, u operaciji specijalnih snaga policije UN uhapseni su pripadnici korpusa Idriz Balaj, Bekim Zekaj, Ramus Ahmetaj i Nezir Eljani, a dobrovoljno su se predali Daut Haradinaj i Faton Mehmetaj, vojnici bivse Oslobodilacke vojske Kosova.

Pristinski dnevnik "Koha ditore" danas pise da su hapšenja cetiri pripadnika KZK dovela do problematicnih odnosa KZK i UNMIK-a.

Stab KZK je u reakciji naveo da su njegovi clanovi "zapanjeni brutalnim ponasanjem UNMIK policije protiv oficira KZK i otvorenom mrznom koju je policija UNMIK-a pokazala prema clanovima i instituciji KZK-a", prenosi list "Epoka e re".

Trajkovic o hapšenju bivsih vodja OVK

GLAVNI KRIVCI SU NA VLASTI

PRISTINA **(Srna)** - Sef poslanickog kluba Koalicije "Povratak" Rada Trajkovic ocenjuje da ce uklanjanjem terorista i ekstremista iz vlasti na Kosmetu biti omogucen brojniji ulazak Srba u organe vlasti, sto za sada nije moguće jer se Srbi opravdano plase njihovih aktivnosti.

Komentariscuci hapšenja sestorice bivsih vodja OVK, Trajkoviceva je istakla da se lica koja su direktno odgovorna za etnicko ciscenje, ubijanje i proterivanje Srba i ostalih gradjana Kosmeta nalaze u zakonodavnim, sudskim, izvrsnim, policijskim i ostalim sluzbama privremene samouprave na

Trazi se skupstinska rasprava

TERORISTI U KOSOVSKIM INSTITUCIJAMA

Pristina, 22. juna **(Beta)**

Potpredsednik Demokratske partije Kosova Hajredin Kuci najavio je danas da ce u Skupstini Kosova traziti posebnu tacku dnevnog reda - razjasnjavanje ko su teroristi u kosovskim institucijama.

Kuci je to rekao za kosovsku nezavisnu televiziju KTV, reagujuci na vest te televizije da je sef poslanicke grupe koalicije "Povratak" u Skupstini Kosova Rada Trajkovic, u nedavnoj poseti SAD, tamosnjoj administraciji rekla da su u parlamentu i kosovskim institucijama albanski teroristi koji su ubijali Srbe u pokrajini.

Rada Trajkovic je tim povodom odgovorila da podrzava takvu raspravu u Skupstini Kosova i potvrdila da je u jednom komitetu u Kongresu SAD kazala da su u kosovskim institucijama ljudi koji su ubijali Srbe, ali i Albance.

Ona je navela da je u svedocenju u tom komitetu predstavnik albanske zajednice Aljos Gasi kazao da su Albance ubijale institucije Srbije.

"To nisam negirala jer je Milosevic vodio te institucije, ali znam da nove snage polako identifikuju ljude odgovorne za

zlocine. U isto vreme na Kosovu se konstituisu institucije izvršne, zakonodavne, sudske i policijske vlasti, u cijim redovima su ljudi odgovorni za zlocine nad Srbima, a bogami, i nad Albancima", kazala je Trajkoviceva. Ona je podsetila na izjavu visokog predstavnika u BiH Pedija Esdauna da je medjunarodna zajednica znala da je OVK teroristicka organizacija.

"Samim tim, znajući da se mnogi ljudi iz OVK nalaze u institucijama, sigurno je tacno da su neki od njih teroristi", rekla je Trajkoviceva.

Konferencija Koordinacionog Centra za Kosovo i Metohiju

SRBI U PRITVORU TRI GODINE

Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju zahteva hitno prebacivanje devet Srba iz zatvora na Kosovu u Srbiju. Kako je na jucerasnjoj konferenciji za novinare u Vladi Srbije rekao advokat Vladimir Bozovic, rukovodilac Sektora za pravosuđe Koordinacionog centra, sestorica ovih zatvorenika i to Veselin Vesovic, Andjelko Kolasinac, Momcilo Trajkovic, Miroslav Vuckovic, Bozidar Stojanovic i Milorad Blagojevic nalaze se u pritvoru izmedju deset i tridesetčetiri meseca sto je protivno svim zakonima.

Protiv trojice, Sase Grkovic, Steve Zigica i Slavoljuba Jovica, ni posle visemesecnog pritvora jos nije pokrenut postupak, odnosno nije završena istraga. Na ovaj zahtev srpske strane UNMIK je odgovorio da ne moze udovoljiti jer protiv njih nije doneta pravosnazna presuda.

Istovremeno, kako je rekao Bozovic, Medjunarodno sudsko vece je sa dva glasa za i jednim protiv oslobodilo albanskog teroristu i ubicu Afrima Secirija koji je pocinio trostruko ubistvo. Medju njegovim zrtvama bio je i jedan cetvorogodisnji decak. Svi zlocini, kako je naglasio, moraju se kazniti po jednakim arsinima i ovo treba shvatiti kao pruzenu ruku UNMIK pravosudju.

Juce je istovremeno upucen apel svim Srbima sa Kosova da se odazovu svedocenjima kako bi procesi bili sto pre završeni i istina izašla na videlo.

Zamerke Vlahovica

Ministar za privredu i privatizaciju Aleksandar Vlahovic je, govoreci o privatizaciji na Kosovu, izneo niz zamerku na racun modela koji je predložio UNMIK. I pored dogovora da srpska vlada aktivno ucestvuje u tom procesu, ona je iz njega potpuno isključena.

Prema onome sto je UNMIK predložio od postojećih preduzeca trebalo bi da se formiraju takozvana "cerka" firme cime bi se izbeglo namirivanje dugova prema poveriocima. Vlahovic je to osudio rekavši da je vlada za privatizaciju na Kosovu, ali onu koja ce obezbediti poverioce.

Najveci broj kosovskih preduzeca, kako je rekao ministar, trebalo bi da ode pod stecaj, a prema UNMIK-ovom planu ona se tretiraju kao uspesna. Tako se imovina prodaje bez dugova, a oni ce onda pasti na teret Srbije. Da bi se to sprecilo na vreme Ministarstvo je zatražilo stav Svetske banke i dobilo je punu podršku.

Prema predlogu Ministarstva za privatizaciju prvo bi trebalo da se otvori registar za prijavljivanje dugova, a tek onda da se preduzeca prodaju i namiruju poverioci. Takodje se trazi da se iz tog procesa isključe pogoni koje srpske firme imaju na Kosovu ili da se novac od prodaje da tim preduzecima u Srbiji.

- Ukoliko medjunarodna zajednica prihvati koncept ponovnog "radjanja" preduzeca i oprastanja dugova ne vidim zasto ne bi takav sistem bio prihvaceni u Srbiji. To bi bilo sjajno jer 44 velika srpska sistema duguju veliki novac stranim poveriocima - rekao je Vlahovic.

Sa predstavnicima UNMIK-a ce uskoro biti održan sastanak, a jedna od tema ce biti i restitucija, odnosno obestecenje bivših vlasnika preduzeca, zemljista i to u novcu. Ministar Vlahovic je siguran da ce se na kraju ipak prihvatiti resenje koje nudi nasa strana.

Briga o kulturnim dobrima

Treća tema o kojoj je juce u vladi bilo reci odnosi se na kulturnu bastinu Kosova. Kako je objasnio Jovan Despotovic, pomocnik ministra za kulturu i rukovodilac Sektora za kulturnu bastinu Koordinacionog centra, obnovljen je rad pokrajinskog Zavoda za zastitu spomenika kulture. Ova institucija trenutno radi u Leposavicu umesto u Pristini. Ovaj Zavod u saradnji sa srodnom institucijom u Srbiji radi planove za zastitu spomenickog nasledja.

Nedavni boravak jedne srpske delegacije na Kosovu bio je neprijatno iznenadjenje. UNMIK je angazovao americke strucnjake na evidentiranju spomenickog nasledja ovog dela Srbije, a pocelo je i pisanje Nacrta zakona o zastiti kulturnih dobara. Despotovic je naglasio da Srbija nece odustati od svoje verzije zakona pa posledice mogu biti lose ako se budu primenjivala dva zakona. Vremena da se ove stvari poprave jos ima jer ce uskoro biti formiran medjunarodni tim koji ce u ove dve oblasti izgladiti nesuglasice.

Dom zdravlja u Strpcu nije preuzet

Ostro protestujuci i demantujuci "informaciju" koja je objavljena u jednom delu domace stampe Grupa za zdravstvo Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije obavestava javnost da nije doslo ni do kakvog "preuzimanja" Doma zdravlja u Strpcu. Dom zdravlja u Strpcu se nalazi u mrezi Ministarstva zdravlja Republike Srbije i funkcionise kao deo mreže zdravstvenih ustanova ministarstva.

U ovom trenutku u Domu zdravlja u Strpcu radi 275 radnika (plus 10 radnica koje se nalaze na porodiljskom odsustvu) koje placa Ministarstvo zdravlja Republike Srbije. Za obezbedjivanje nesmetanog rada i funkcionisanje ove ustanove Ministarstvo zdravlja i Republicki fond za zdravstveno osiguranje Republike Srbije je samo na ime materijalnih troskova za mesec maj izdvojilo 200.000 dinara, a za nabavku lekova i potrošnog materijala Dom zdravlja u Strpcu je dobio 446.423,70 dinara.

Ovo jasno govori o tome koliko je Ministarstvo zdravlja Republicki fond za zdravstveno osiguranje i Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju ukljuceno u funkcionisanje i obezbedjivanje nesmetanog rada Doma zdravlja u Strpcu, kaze se u

saopštenju Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju.

J. Cerovina

Vlada Kosova i Metohije prihvatila Rugovin predlog

OSNIVA SE KOMISIJA ZA NESTALA LICA

Pristina, juna (**Beta**)

Vlada Kosmeta odlucila je na danasnjoj sednici da pokrene proceduru za osnivanje komisije za nestala lica, saopstio je UNMIK.

To pitanje pokrenuo je proslog petka predsednik Kosmeta Ibrahim Rugova koji je, nakon prijema majki nestalih osoba, zatražio od Vlade Kosmeta i posebno ministarstva zdravlja da osnuju komisiju za nestala lica. Ta komisija imala bi, prema Rugovinom predlogu, pet do sedam eksperata koji bi se angazovali da se ubrza resavanje sudbine nestalih. Rugova je i Skupstini Kosmeta sugerisao da formira ad hok komisiju za nestale osobe.

Covic o povratku na Kosovo i Metohiju

SAMO ORGANIZOVANO

Potpredsednik vlade Srbije i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic izjavio je juce da ocekuje da najavljenog masovnog povratka raseljenih na Kosmet 28. juna nece biti.

- Nece doci do toga. Nisu istrosene sve mogucnosti za razgovore i dogovore oko sinhronizovanog i zajednickog pristupa na resavanju problema povratka, rekao je Covic na konferenciji za novinare u vladi Srbije.

On je naglasio da razume da je ljudima "jako tesko" i da je "elementarno ljudsko pravo da se svaki covek vrati svojoj kuci, ukoliko to zeli".

Covic je istakao da Koordinacioni centar ima dobre kontakte sa udruzenjima raseljenih, sa kojima saradjuje, i da oni "ne zele unutrasnje sukobe na temu povratka".

(Tanjug)

Rasim Ljajic o najavi masovnog povratka Srba na Kosovo

POKUSAJ POLITICKE ZLOUPOTREBE

Nis - Savezni ministar za manjinske i etnicke zajednice Rasim Ljajic izjavio je juce u Nisu da je najava masovnog povratka raseljenih Srba sa Kosova i Metohije u tu Pokrajinu "pokusaj najprljavije politicke zloupotrebe izuzetno teskog položaja u kojem se oni nalaze".

"Davati obećanja da ce se desetine hiljada izbeglih i prognanih ljudi u kolonama u jednom danu vratiti na Kosovo je nerealno i predstavlja pokusaj najprljavije politicke instrumentalizacije i zloupotrebe teske situacije u kojoj se oni nalaze. Takve najave su vise stetne nego korisne", rekao je Ljajic povodom najave Odbora za povratak Srba na Kosovo i Metohiju da ce nekoliko desetina hiljada kosovskih Srba 28. juna otici na administrativnu granicu sa Pokrajinom, kako bi pokusalo masovni povratak.

Na konferenciji za novinare Ljajic je rekao da je Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju sacinio celokupni plan povratka kosovskih Srba u Pokrajinu, koji je, medjutim, u ozbiljnoj koliziji sa planom Unmika o njihovom povratku. Mi ne mozemo prihvatiti resenje plana Unmika da povratak na Kosovo bude vise individualan, nego kolektivan. To bi znacilo da bi povratak veceg dela raseljenih lica sa Kosova trajao sto godina, rekao je Ljajic.

Savezni ministar za manjine je dodao da mu je u prekjucerasnjem razgovoru sa direktorom sektora Stejt departmenta za Kosovo i Metohiju Donaldom Braumom najavljeno da ce SAD uloziti novih 5,5 miliona dolara za proces povratka raseljenih lica na Kosovo. U tom razgovoru smo se slozili da je izuzetno vazno da se obezbedi ucesce srpske populacije u svim organima vlasti na Kosovu. Ja sam pri tom insistirao da srpska zajednica na Kosovu ima 18,3 odsto mesta u svim izvrsnim organima i administraciji Kosova na osnovu toga sto u kosovskom parlamentu sede poslanici Koalicije Povratak u tom procentu, rekao je Ljajic, uz zakljucak da povratak raseljenih Srba na Kosovo mora da se obezbedi u partnerskoj saradnji sa medjunarodnom zajednicom, koja na Kosovu "ima pravnu i fakticku vlast".

Z. Miladinovic

UNMIK kaznjava bolnicu u Mitrovici

PROSVERCOVANE BOCE SA KISEONIKOM

Kosovska Mitrovica, juna

Posle cetvorodnevne blokade na granici Kosmeta i Srbije kamion "Tehnogasa" iz Kraljeva, sa kiseonikom i azot-oksikulom (gas za anesteziju) za Zdravstveni centar u Kosovskoj Mitrovici "prosvercovan" je naocigled pripadnika UNMIK-a, Kfora i UN policije koji su se nalazili na zajednickom kontrolnom punktu, izjavio je za "Politiku" dr Milan Ivanovic, zamenik generalnog direktora kosovskomitrovackog Zdravstvenog centra.

Po recima Ivanovica, kamion koji je drzan na zajednickom punktu "zbog administrativnih razloga", pusten je kroz carinsku kontrolu tako sto je pripadnicima medjunarodne misije reseno "da su u kamionu prazne boce".

Zbog zadrzavanja kamiona od strane medjunarodnih predstavnika Svetskoj zdravstvenoj organizaciji upucen je dopis. O potezu bez presedana medjunarodnih mirovnjaka na Kosmetu obavesteni su i Mihael Stajner, sef civilne misije UN na Kosmetu, regionalno ministarstvo kosmetske regije i Srpsko lekarsko drustvo. Ovaj dogadjaj lisi na slucaj "banjaluskih beba". Da podsetimo, na pocetku rata na podrucju BiH, kada su nasoj zemlji uvedene sankcije, banjalucki Zdravstveni centar je jedva izlazio na kraj sa lekovima za lecenje hronicnih bolesnika. Medjunarodna zajednica nije dozvoljavala da se cak i najtezi slucajevi transportuju za Beograd. Zbog nedostatka kiseonika u banjaluckom Klinickom centru tada je

umrlo 11 beba kojima je kiseonik bio neophodan, a umrlo je i više od 10 bubrežnih bolesnika koji su bili na dijalizi. Doktor Ivanovic kaze da su im trazeni "neki papiri, odnosno sertifikat". Ovim zele, istice Ivanovic, da oteraju sa teritorije severnog Kosova i ovo malo srpskog zivlja sto je ostalo jer dobro je poznato da je ovo jedina referentna zdravstvena ustanova na Kosovu i Metohiji u koju dolaze Srbi sa podrucja cele teritorije Kosova i Metohije. Pored Srba u njoj se lece i Albanci i ostalo nealbanskog stanovnistvo.

Ivanovic napominje da je kolicina kiseonika koja je dopremljena u ponedeljak uvece dovoljna za oko nedelju dana, zavisno od toga koliko ce intervencija za to vreme biti uradjeno.

Po Ivanovicevim recima poslednja u nizu sankcija UNMIK-a ima za cilj da unese nemir medju srpsko stanovnistvo. On podseca da od dolaska medjunarodne misije kosovskomitrovacki Zdravstveni centar najvise problema ima sa vodom jer fabrika vode, koja se nalazi u selu Sipolju, a drze je Albanci, ne propusta dovoljno vode za severnu Mitrovicu i Zvecan, iako je dobro poznato da je ova fabrika izgradjena od samodoprinosu zitelja ove dve opstine.

Doktor Vladimir Adzic, upravnik kosovskomitrovacke bolnice, kaze da imaju probleme i sa dotrajalim vodovodnim instalacijama, zbog cega je voda u mitrovackoj bolnici bakterioloski neispravna. Problem su i restrikcije struje, koje se ovde ocito, "sa namerom uvode", iako se zna da svi aparati rade na struju. Doktor Adzic navodi i jako dotrajalu medicinsku opremu. Ovaj centar je za pet meseci ove godine obavio 800 operacija, a ima samo jedan rendgen, jedan ultrazvuk za odeljenje urologije, ginekologije, hirurgije i internisticke preglede. Oprema se koristi više od 20 godina. Po njegovim recima, medjunarodni predstavnici nista ne ulazu u ovu bolnicu. Doduse, veli Adzic, mi od njih i ne trazimo donacije. Medjutim, oni se "na sva zvona hvale kako pomazu Srbima". Mi se oslanjamo na Republicko ministarstvo zdravlja, jer od njih primamo plate i pod njihovim smo patronatom. Znamo dobro da sve donacije koje bi nam uputili medjunarodni predstavnici imaju jedino za cilj da nas uvuku u UNMIK-ovo zdravstvo, a to bi, kaze Adzic, znacilo i odlazak Srba sa ovih prostora.

Bolnicka sanitetska vozila su dotrajala i u proseku prešla od 500 do 600 hiljada kilometara. Bolnica pokriva i enklave pa je transport jako teskih bolesnika iz ovih krajeva gotovo onemogucen. Adzic navodi da je zbog "administracije UNMIK-a jako tesko da se Srbi iz enklave, iz centralnog Kosmeta i kosovskog Pomoravlja, dopreme u kosovskomitrovacku bolnicu". Zato dolazi do toga da pacijente, koji se prethodno drze u americkoj, ruskoj ili nekoj drugoj bolnici, u mitrovacki Zdravstveni centar dopremaju vec kada su na ivici zivota i smrti. Tako je pre par dana dopremljen pacijent iz ruske bolnice koji je na samrti zbog pucanja slepog creva.

I pored niza problema koji nastaju prvenstveno zbog medjunarodnih predstavnika, desavaju se i stvari koje podizu moral ljudi severnog Kosova. Prosele godine na odeljenju ginekologije rodjeno je 600 beba a od pocetka ove svet je ugledalo jos oko 400 beba. Vise je devojcica nego decaka, kaze direktor.

B. Radomirovic

Kosovskomitrovacka bolnica dobila kiseonik

ALBANCİ SADA ZAVRNULI VODU

BEOGRAD - Zamenik direktora bolnice u severnom delu Kosovske Mitrovice dr Milan Ivanovic potvrdio je juce za "Glas" da je kamion s kiseonikom, posle skoro nedelju dana zadržavanja na administrativnom prelazu kod Donjeg Jerinja, ipak stigao u ovu zdravstvenu ustanovu. Dr Ivanovic kaze da je u tome posredovala Unmikova administracija, ali strahuje da bi sa sledecom isporukom mogao da se dogodi isti problem.

- I dalje je ostalo otvoreno pitanje dobijanja dozvole, odnosno sertifikata za uvoz od Ministarstva zdravlja u Vladi Kosova. Bez tog papira, uprkos otpremnicama, fakturama i racunima carinska sluzba nece dozvoliti prolazak kamionima. O ovom problemu obavestili su nase ministarstvo zdravlja, Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju, Srpsko lekarsko drustvo, Crveni krst, OEBS, sve one koji mogu i treba da pomognu i sprece ovakvu vrstu terora nad kosmetskim Srbima - isticie dr Ivanovic.

Situacija u ovoj bolnici od juce je jos teza jer je ceo severni deo Mitrovice ostao bez vode za pice, a nemoguće je da se dopremi cisternama. U upotrebi je tehnicka voda, jer druge nema, pa se strahuje od pojave zaraze. Pijacom vodom grad se snabdeva iz Fabrike vode u Sipolju, u juznom delu grada, koji je pod kontrolom Albanaca. Od njihove volje zavisi da li ce Srbi imati vodu, ili ne.

Susret Sivilanovic - Stajner

BEOGRAD PROTIV UJEDINJAVANJA KOSOVSKE MITROVICE

SRJ i UNMIK mogu zajedno da rade na otklanjanju kriminalnih elemenata i aktivnosti koje onemogucavaju stabilizaciju stanja na Kosovu, ali je zvanicnom Beogradu vrlo tesko da prihvati pokusaje iznenadnog ujedinjavanja Kosovske Mitrovice, izjavio je sef jugoslovenske diplomatije Goran Sivilanovic posle susreta sa sefom UNMIK-a Mihaelom Stajnerom.

Radi se o procesu u kojem nam je stalo da se svi koji tamo zive osecaju bezbedno, da prihvate lokalne institucije i postanu njihov deo, da bi preko njih postali i deo centralnih institucija, rekao je Sivilanovic.

Prema Stajnerovim recima, UNMIK ce se pobrinuti da svuda na Kosovu deluju legitimne strukture i, s druge strane, da zastiti politicke i ekonomske interese ljudi koji zive u pokrajini.

Na pitanje novinara da li je bilo reci o privatizaciji na Kosovu koju je ranije kritikovao ministar za ekonomske odnose sa inostranstvom Goran Pitic Stajner je kazao da ce se taj proces odvijati u liniji sa zahtevima Svetske banke, UN, Evropske komisije.

Sva prava potencijalnih vlasnika kompanija koje su u drustvenom vlasnistvu, a mogle bi biti privatizovane, bice u potpunosti ocuvana, istakao je Stajner.

Stajner razgovarao s porodicama nestalih Albanaca i Srba

UNMIK CINI SVE STO MOZE

PRISTINA (Tanjug) - Mihael Stajner, sef Unmika, u jucerasnjem razgovoru sa porodicama kidnapovanih i nestalih Albanaca i Srba, rekao je da se medjunarodna administracija na Kosovu poslednjih meseci maksimalno angazuje na otkrivanju sudbine nestalih gradjana Kosova, i zatražio da porodice Albanaca i Srba razmene informacije o svojim najmilijima, cije se sudbine ne znaju ni posle tri godine.

Stajner je istakao da jedino saradnjom mogu doci do zeljenih rezultata. Razgovoru je prisustvovao i novi sef Unmikovog departmanta za kidnapovane i nestale Hoze Pablo Abar. On je najavio otvaranje novih opstinskih kancelarija za kidnapovane i nestale i bolju saradnju medju kancelarijama.

Stajner je najavio da ce uskoro posetiti jednu od otkrivenih masovnih grobnica u blizini Orahovca, gde patolozi vec nekoliko meseci rade na identifikaciji leševa, a obici ce i mesta masovnih grobnica u Srbiji.

Nacionalna strategija za resavanje pitanja izbeglica i interno raseljenih

PRETI HUMANITARNA KATASTROFA

Beograd - Kako se blizi zima, Srbiji preti neka vrsta humanitarne katastrofe i neophodna nam je i pomoc medija kako bi se medjunarodnoj i domacoj javnosti prikazalo u kako teskim uslovima zivi deo naseg naroda, rekao je juce na konferenciji za novinare u Vladi Srbije potpredsednik Nebojsa Covic, najavljujuci prezentaciju nacionalne strategije za resavanje pitanja izbeglica i interno raseljenih lica.

Pred dva bitna medjunarodna skupa u Zenevi, jedan u organizaciji UN posvecen humanitarnoj pomoci, a drugi Pakta za stabilnost, Vlada ce medijima odrzati pripremnu prezentaciju 25. juna, kako bi sa planom za integraciju i repatrijaciju izbeglih i interno raseljenih upoznala domacu javnost. Covic je najavio upoznavanje sa planom povratka na Kosovo i Metohiju, kao i sa segmentima plana za povratak izbeglih iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

- Socijalno stanje u Srbiji je takvo kakvo je i zbog toga nam je za sprovođenje ove strategije neophodna pomoc medjunarodne zajednice, naglasila je republički ministar za socijalna pitanja Gordana Matkovic.

- Nasa zemlja ce insistirati na trajnoj integraciji i repatrijaciji, na osnovu Konvencije UN o izbeglicama iz 1951. godine, istakla je republički komesar za izbeglice Sanda Raskovic-Ivic, koja je dodala da Srbija planira da, korak po korak, zatvara kolektivne izbeglicke centre.

U zvanicnim centrima trenutno se nalazi oko 35 hiljada ljudi, a u onim neformalnim oko 12 hiljada, rekla je Raskovic-Ivic, naglasivši pri tom da niko nece ostati na ulici, vec da ce centri biti zatvoreni kad se za to steknu uslovi. Po njenim recima, do sada je vec ugaseno 14 centara, a ostali su ukрупnjeni.

- Nema nasilnog povratka, 225 hiljada izbeglih ce se ukljuciti u repatrijaciju, podatak je koji je izneo Nebojsa Covic, koji smatra da, nasuprot najavama izbeglickih udruženja i nekih nevladinih organizacija, 28. juna ipak nece doci do spontanog masovnog povratka na Kosovo.

- Mi ne zelimo unutrašnje sukobe na tu temu. Povratak ce se u svakom slucaju dogoditi i voleli bismo da bude organizovan, dodao je Covic.

Po procenama Sande Raskovic-Ivic, nasoj zemlji je potrebno oko 600 miliona dolara medjunarodne pomoci da bi se, u roku od tri godine, izvršila integracija oko 75 odsto ljudi, a posle toga, nada se ona, i domaci donatori bice sposobni da pomognu.

- Nasa zemlja vec dosta pomaze, kroz skolstvo, infrastrukturu i druge oblike pomoci, sto, procenjuje se, vredi vise od 120 miliona dolara.

D. M. Jelisavcic

Izbeglicke nevolje u Kragujevcu

MUKE SA KIRIJOM

Kragujevac, juna

Uz druge socijalne probleme, centar Sumadije je vec deceniju suocen i sa velikim brojem izbeglih, prognanih i raseljenih lica. NJih je sada manje nego ranije, ali je ocigledno da nevolje, i njihove i gradske, ne prestaju. Javljuju se i neke nove, na sta su danas upozorili predstavnici sluzbe za ova lica koja o tome vodi racuna preko nadleznog sekretarijata Skupstine grada Kragujevca.

Novinarima su prezentirani brojni podaci. Moglo se cuti da je na ovo podrucje stiglo 16.500 raseljenih sa Kosova i Metohije, a 13.200 njih ovde jos boravi. Izbeglica i prognanika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine je bilo oko 13.000, a njih 2.800 je i dalje tu. Od ukupno 16.000 krov nad glavom, manje ili vise snosljiv, kolektivno je naslo svega njih 800, dok ostali prezivljavaju u razlicitim oblicima individualnog smestaja.

Ima teskoca i sa jednima i sa drugima - smanjice se broj kolektivnih centara, ukinuce se veci deo njih u mesnim zajednicama. Razne barake ce biti zatvorene, pa ce samo mali broj njihovih dosadasnjih stanara mozda i naci jos poneko mesto u najvećem boravistu u selu Trmbasu, napravljenom pre nekoliko decenija za letovanje kragujevackih učenika osnovnih skola.

Uslovi su i tu krajnje teski, nema vise paketa namirnica za sve stanare, vec ih dobijaju samo mlađji od 10 godina i stariji od 65 godina. U takvoj situaciji raste pritisak raseljenih sa Kosmeta koji su do sada ziveli kao podstanari, a koji sve vise govore da nemaju mogucnosti da i dalje placaju kiriju.

Kako naci izlaz iz ovakve situacije, pita se i Milan Simonovic, poverenik Komesarijata za izbeglice u Kragujevcu.

Doduse, Komesarijat obezbeđuje hranu za sve kolektivne centre, ali je mesta sve manje. Da li ce preko centra u Trmbasu, ako vec nema dovoljno smestaja, biti obezbedjeno nesto vise prilicno presahle humanitarne pomoci, odnosno minimalnih uslova za zivot ovih ljudi, ostaje da se vidi.

Kolektivni centri su pritisnuti i veoma velikim dugovima za utrosenu struju. Samo u Trmbasu racuni za mart i april su premasili 800.000 dinara. Razne humanitarne organizacije jos samo ponegde "dejavuju". Tako SDC iz Svajcarske pocinje rekonstrukciju elektricne i vodovodne mreze u ovdasnjim barakama GP "Graditelj" iz Leskovca, u kojima od pre tri godine borave porodice Roma sa Kosmeta.

Ranije je uz pomoc drugih humanitaraca iz Evrope sagrađeno deset drvenih kucica za raseljene u Trmbasu i isto toliko za najugrozenije zitelje krajnje osiromasenog grada. U njima je stanara malo manje od broja kvadrata.

Sada ima pokusaja da deo onih najstarijih izbeglica odavde ode u neki od gerontoloskih centara u Srbiji, od Sapca i Smedereva do Beceja i Kanjize. Bice to, ipak, samo kap u moru. Doduse, oni iz lokalne vlasti i drugih organizacija jos ne gube nadu da ce nekakvog boljitka ipak biti do kraja godine.

Najveca nada je da ce krenuti nesto vise povratnika u svoje domove i stanove na Kosovu i Metohiji. Do tada, jasno je, Kragujevac ce biti na mukama.

D. Lazic

Povodom 20. juna - Svetskog dana izbeglica

ZENE SU ISTINSKI HEROJI

Zamislite ovu sliku: Ziveli ste ceo zivot okruzeni prijateljima i porodicom. Onda, odjednom, bez ikakvog upozorenja, sve se promeni. Komsije sa kojima ste ziveli citav zivot odjednom pocinju da vas mrze. Vas dom je razoren. Pod kisom bombi i metaka bezite, bez icedga - sem sopstvenog zivota. Zatim, ako imate sreće, odjednom se nalazite u stranoj zemlji, sami, zbunjeni, mada na sigurnom. Postali ste izbeglica.

Visoki komesarijat za izbeglice Ujedinjenih nacija na ovaj nacin odgovara na pitanje ko je izbeglica.

Medjunarodni zakon ima nesto drugaciju formulaciju: izbeglice su ljudi koji ne mogu ili ne zele da se vrate u svoje zemlje, zbog osnovanog straha od progona zasnovanog na rasi, veri, etnickoj pripadnosti, politickom uverenju ili pripadnosti odredjenoj drustvenoj grupi.

Tri cilja

Ono sto medjunarodni zakon ne opisuje jesu velika hrabrost i nada koje su zajednicke vecini izbeglica, bilo gde da su u svetu. Ove godine odajemo priznanje hrabrosti i odlucnosti zena izbeglica, koje sa svojom decom cine gotovo osamdeset odsto svetske izbeglicke populacije.

Ovako otprilike izgleda poruka visokog komesara za izbeglice Ruda Lubersa, koju je juce uputio povodom 20. juna, Svetskog dana izbeglica.

Lubers u poruci navodi tri cilja ove organizacije: repatrijaciju izbeglica u njihovu domovinu, mogucnost da zive u zemlji u koju su izbegli ili preseljenje u treće zemlje.

Da bi postigli ovaj cilj, UNHCR zavisi od pomoci medjunarodne zajednice, koja je manja nego sto je potrebno. Oklevanje donatora, po Rubensu, znaci odraz kratkovidosti.

- Ako nismo u stanju da izbeglicama ponudimo adekvatnu zastitu i programe, kao i nadu da ce naci trajno resenje, kampovi u kojima borave postaju rasadnik ocajnika, koji onda postaju lak plen za one koji se bave krijumcarenjem i trgovinom ljudima. Nalazenjem resenja za izbeglice, sprecava se izbijanje novih konflikata i to moze biti od presudnog znacaja za globalnu bezbednost - porucuje Lubers.

Ove godine, UNHCR ce pomoci da se svojim domovima vrati bar 250.000 zitelja Avganistana, a trenutno su neophodna sredstva za njihov smestaj. I u Africi ima pozitivnih pomaka: gotovo 70.000 izbeglica iz Sijera Leonea je vraceno kucama.

Zastita zena i devojica

Visoki komesar podseca i na nekoliko aktivnosti usmerenih ka poboljsanju pravne i fizicke zastite zena i devojica izbeglica.

Prvi cilj je da se dostigne cifra od pedeset odsto zena u telima upravljanja izbeglickih zajednica i komiteta, odnosno mogucnost da se i njihov glas cuje. Druga aktivnost je strategija sprecavanja i odgovora na nasilje koje je motivisano seksom i razlikom u polovima.

Takodje, sve zene izbeglice trebalo bi da dobiju posebna licna dokumenta radi poboljsanja bezbednosti, slobode kretanja i lakseg pristupa raznim sluzbama. UNHCR obecava i da ce osigurati da osamdeset odsto hrane bude direktno podeljeno zenama ili da ce tu distribuciju kontrolisati zene.

Povodom Svetskog dana izbeglica, poruku javnosti je uputio i Kofi Anan, generalni sekretar Ujedinjenih nacija. On takodje odaje priznanje istrajnosti i tihoj snazi milionima majki i supruga, koje drze svoju porodicu na okupu u najtezim zivotnim situacijama. "One su istinski heroji koji zasluuju nase postovanje", kaze Anan.

Svetski dan izbeglica je, po njemu, prilika za sve nas da zastanemo i razmislamo. Jer, ako izbeglice odbijaju da budu obeshrabrene, kako to sebi mi mozemo da dozvolimo.

Sandra Dimitrijevic

U izbeglickom kampu u Somboru

NADA U SKORI POVRATAK

Sombor, juna

U Prihvatnom centru u Somboru, uz hotel "Sloboda", zivi desetak prognanih porodica sa Kosova i Metohije. Ima ih iz

Peci i okoline Urosevca, a u centru su vec tri godine.

Izbeglicke dane i noci provode, kako kazu, slusajuci vesti o povratku na Kosmet. Ocekujuci da ce se jednog dana vratiti, nista nisu zeleti da prodaju, ni kucu, ni imanje. Pokazuju nam izjave Nebojse Covica, Mihaila Stajnera i poslanika koalicije "Povratak". Pazljivo prate i sta kazu odgovorni iz Kfora i Evropske unije, i sve to, kako kazu, stvara nadu da ce do povratka, ipak, doci veoma brzo.

Svoja kuca

- Iz Peci smo se povukli zajedno sa Vojskom i policijom. U haosu koji je nastao, jednostavno smo morali da pobegnemo, plaseci se za zivot - kaze Nada Milosevic iz Peci. - Smesteni smo kolektivno u Somboru, gde su nas dobro primili. Mi, ipak, mastamo da se vratimo svojoj kuci.

Porodica Milosevic i desetak srpskih i crnogorskih porodica, ostavile su kucu u Peci u Vucitrnskoj ulici. Svi su napustili Pec kada su pripadnici OVK poceli redom da upadaju u srpske kuce, od kojih su mnoge zapaljane i opljackane.

Nadin suprug se razboleo odmah posto je dosao u Sombor i, kako Nada kaze, "Cini mi se da bi odmah ozdravio, kada bi se vratio svojoj kuci".

Pre nego sto je napustila Pec, Nada je radila u gradskom Arhivu. Hvali svoju radnu organizaciju, ali i vladu Srbije, koja u ovim teskim vremenima svim zaposlenim, iako umanjene, salje plate redovno.

Na pitanje da li bi se vratila na Kosmet, odgovara da bi to rado ucinila. Kaze da je sigurna da ce do povratka doci. I ona i druge izbeglice postavljaju samo jedno pitanje: da li ce moci da mirno zive i rade, da budu bezbedni i da li ce deca moci da poadjaju svoje skole.

I Desimir Niksic, iz Gornjeg Nerodimlja kod Urosevca, govori nam kako je u selu zivelo 150 srpskih porodica u isto toliko kuca.

Kao ranije

- Kada se policija povukla, mi koji smo bili okruzeni Albancima uplasili smo se za zivot. Svih 150 porodica krenulo je istoga dana. Jedni su otisli u Kraljevo, Cacak, Kragujevac, Beograd, a Niksici su se odlucili za Sombor.

- Mene i sve izbegle sa Kosmeta niko ne treba da pita da li zelimo da se vratimo. Naravno da zelimo i jedva cekamo taj srecni dan.

- Verujem - kaze Desimir - da ce taj dan brzo doci. Kosovo moze biti lepo, ako svi zajedno zivimo kao ranije. Ono sto su zakuvali politicari, moze da ispravi samo narod. Drugi su nas posvajali, a sada mi moramo da patimo. Zato ja i zelim da se vratim. A, da li treba ili ne treba, ja to pitanje ne postavljam, jer se podrazumeva da ce i meni i svima koji smo morali da pobegnemo sa Kosmeta biti mnogo bolje u svojoj kuci, a deci u svojoj skoli. Ako su kuce porusene, mi cemo ih uz pomoc drzave ponovo sagraditi.

- Kuce mogu da se grade, njive da se oru, stoka ponovo da se timari, ali se izgubljeni zivoti ne mogu vratiti. Ja, nista ne trazim vise za sebe, vec samo da se vratim svojoj kuci, da mogu mirno da obradjujem njivu i da ne brinem o deci koja idu u skolu. Jednog dana mi cemo ponovo biti komsije, a ja cu sigurno, sto je moja zelja, ponovo moci da odem na pijacu u Urosevac, kao sto sam nekada isao - kaze Desimir Niksic.

Z. Zejneli

Predavanje profesora univerziteta za odbranu u Vasingtonu

MAJER: TREBA MENJATI GRANICE NA BALKANU

Vasington, 21. juna (Tanjug)

Profesor Univerziteta za nacionalnu odbranu u Vasingtonu Stiven Majer predlozio je sazivanje konferencije Ujedinjenih nacija, Sjedinjenih Americkih Drzava i Evropske unije o novim granicama na Balkanu.

SAD vise nemaju nacionalne interese na prostoru bivse Jugoslavije, i one treba da se potpuno povuku sa Balkana, ali i da se Evropljani angazuju na tom prostoru, rekao je Majer, bivsi zamenik sefa Radne grupe Centralne obavestajne agencije (CIA) za Jugoslaviju, u predavanju u vasingtonskom centru "Vudrou Vilson".

Kako je javio radio Glas Amerike iz Vasingtona, ocene koje je izneo Majer retke su u krugovima koji se profesionalno bave pitanjem Balkana.

Otuda je Majer, pored uobicajene napomene da iznosi licno misljenje, a ne stav americke vlade, takodje izrazio uverenje da bi se neke njegove bivse i sadasnje kolege distancirale od njegovog vidjenja situacije. Majer je ocenio da je dosadasnja americka politika prema Balkanu bila pogresna s obzirom na to da ju je krojila jedna manja elitna grupa spoljnopolitickih strucnjaka.

S tim u vezi, bivsi analiticar CIA navodi da bi SAD, pre povlacenja sa tog terena, "trebalo da priznaju da granice nisu svete" i dodao da bi, buduci da Evropljani nemaju za to politicku volju, iz Vasingtona trebalo da ih na to privole.

"Ne verujem da mnoge od dasadasnjih granica na Balkanu mogu dugorocno da se odrze. To treba da prihvatimo i da pomognemo u nalazenju nacina za promene granica, koje ce verovatno bolje odrazavati novu realnost etnickih zajednica", isticie Majer.

Majer smatra da bi, za razliku od 1878. i tada odrzanog Berlinskog kongresa, ljudi u regionu trebalo da uzmu ucesca u promenama i ocenjuje da ce to biti "tezak, dugotrajan, nesavršen, ali isplativ proces".

"U izvesnom smislu se slazem sa lordom Robertom Ovenom. Nema niceg pogresnog u tome sto ljudi zele da zive unutar svoje etnicke zajednice, kao sto nije pogresno ni ako zele da zive u multietnickom drustvu, pod uslovom da to zaista zele", kazao je Majer.

Majer tvrdi da tu, pre svega, misli na Republiku Srpsku, Srbiju, Makedoniju, Kosovo i Metohiju i BiH, ali i neke druge zemlje u kojima smatra da bi kao preduslov privredne obnove trebalo "ponovo obaviti politicko pregrupisanje", kazao je Majer.

Po Majeru, "ima puno dobrih stvari u ekonomskom programu Pakta za stabilnost EU za jugoistocnu Evropu, ali su te

stvari moguće tek nakon političkih dogovora i bezbednosnih garancija. To je na prvom mestu, jer tek onda granice mogu postati irelevantne i može da se pristupi privrednom povezivanju. Kada to bude obavljeno, Balkan treba da postane isključivo evropska briga, jer je deo Evrope, gde leže njegova ekonomska budućnost i bezbednost", ocenio je on.

Prekrajanje granica Bosne i Hercegovine, prema Majeru, ne bi trebalo da predstavlja opasnost za EU.

"Situacija u BiH ne utiče na Francusku, Nemačku i druge zemlje. Koja će to zemlja propasti ukoliko se granice BiH preprave", pita se bivši analitičar CIA.

"Apsolutno sam za menjanje granica BiH. Da sam kralj koji odlučuje, Republiku Srpsku, bar njen istočni deo, pripojio bih Jugoslaviji", rekao je i dodao da nije siguran u to šta bi sa zapadnim delom Republike Srpske, koji, kako kaže, "ima jace veze sa Hrvatskom".

U želji za ponovnim redefinisanjem granica na Balkanu Majer je, kako danas javlja dopisnik Tanjuga iz Skoplja, za Radio "Glas Amerike" na makedonskom jeziku zagovarao i podelu Makedonije po etničkoj osnovi.

"Postojeće granice su trag prošlog vremena i treba ih menjati kako oko njih ne bi dolazilo do novih sukoba", kaže on predlažući da NATO i ostali međunarodni faktori zainteresovani za Balkan "odustanu od demokratizacije tih prostora kako bi se, umesto toga, suprotstavili terorizmu, radi čega bi i SAD trebalo da ostanu još u regionu.

KONVOJI ZEBNJE

Nema zaustavljanja, a ako stanemo, niko ne sme da izadje iz vozila, i nemojte da provocirate ljude pored puta, upozorava Srbe oficir KFORa

Ovako se švedski oficir KFORa na perfektnom srpskom jeziku, obratio u prohladno kislo podne putnicima autobusa "Nis ekspres", na granici Srbije i Kosova i Metohije u Merdaru.

Molim vas da svi putnici izadju iz autobusa i da sa sobom ponesu sav prtljag. Autobus mora da bude potpuno prazan. Pre toga su, stotinak metara ispred, prosvasvi srpsku policijsku kontrolu, pola sata cekali da se uklone dva slepera novopazarske registracije natovarena građevinskim materijalom, koje su pripadnici KFORa vratili zbog pocepanih cirada.

Putnici, zacudo, ne pokazuju iznenadjenje, niti ljutnju, iako su iz Beograda za Gracanicu posli u 5 sati ujutro. Izlaze iz autobusa, noseći torbe, kese, zavezljaje... Roditelji nekoliko male, usnule dece ih ogrcu dzemperima i jaknama.

Uniformisani švedjani ljubazno ali i odlucno traže da se izvadi sve iz autobuskih boksova. Postrojavaju se, na jednoj strani ljudi, na drugoj velike putne torbe, kartonske kutije, dzakovi...

- Tako je to svaki put - kaže jedan onizi sredovečni putnik, objasnjavajući da jednom nedeljno prevlađuje ovu relaciju, noseći iz Srbije robu za svoju prodavnicu u Gracanici. - Dobro je da nas nisu kontrolisali i albanski carinici, jer bismo onda morali da platimo i carinu.

Posle sat vremena cekanja i detaljne kontrole prtljaga i putnika, formira se konvoj prema Gracanici. Napred ide jedno vozilo na kome vidno piše "Konvoj", u sredini autobus i još nekoliko putnickih automobila pristinske, gnjilanske i urosevacke registracije, na zaelju još jedno vozilo KFORa. Švedski oficir kaže da nema zaustavljanja do Gracanice, a ako slučajno dodje do nekog kvara, da niko ne izlazi.

- Molim vas da iz autobusa nikakvim pokretima ne provocirate ljude pored puta - kratko upozorava.

- A oni nas mogu? - pita više za sebe jedna zabradjena starica.

"Gorenje"

Ovako već tri godine jezde Kosovom i Metohijom konvoji sa putnicima iz Srbije i obrnuto. Ljudi koji nisu albanske nacionalnosti već su navikli na ovakav vid putovanja i panoramskog razgledanja dela svoje domovine. Jeza ipak postoji i tokom ovakvih putovanja obavezno se spominje sudbina putnika autobusa "Nis ekspresa" koji je pre dve godine naleteo na postavljenu minu, nedaleko od Podujeva, kada je njih osmoro poginulo, a petnaestak tesko povredjeno.

- Neće, valjda - teši muž ženu koja u krilu drži trogodišnjeg decaka. I zaista, putovanje protiče u najboljem redu. Ispred svake raskrsnice do Pristine stoje vojnici KFORa dok konvoj ne prodje. Zaobilaznica pored Pristine krcata je vozilima. Čini se da veću gužvu stvaraju vozila svih vrsta i svih oznaka koje voze pripadnici međunarodnih snaga. Civilni pored puta i ne obracaju pažnju na konvoj. Tek poneki decak, kad primeti prepoznatljive boje niskog prevoznika, prstima pošalje rucnu poruku. Putnici i ne reaguju.

I ovakav način upoznavanja sa Kosovom i Metohijom je dovoljan da se primeti da je južna srpska pokrajina, uglavnom u delu gde žive Albanci, jedno veliko gradilište. Na sve strane niču nove zgrade, nezgrapne i velike. Od privrednih objekata pažnju privlače velika skladišta građevinskog materijala, benzinske pumpe i trgovine mesovite robe. Nigde tragova onoga što se ovde desavalo pre tri godine. Porusene i popaljene kuće su uklonjene. Na izlasku iz Pristine, prema Gracanici niču ogromne hale. Dominira gotovo završena hala na kojoj krupnim slovima piše "Gorenje".

Prelazak na teritoriju gde žive Srbi, u Gracanicu, gotovo je neprimetan. Jedino se vidi da su kuće nešto starije i bez visokih zidanih ograda. Putnici sa olaksanjem i uzurbano prikupljaju svoje stvari. I dvojici vozača autobusa se vidi olaksanje na licu. Obavestavaju da je povratak za dva sata, sa istog mesta. Za narednih nedelju dana to je jedina, koliko-toliko sigurna varijanta za vezu sa Srbijom. Mnogima od putnika to je tek usputna stanica do njihovih sela i domova u dubini Kosova i Metohije. Neke sacekuju rođjaci kolima, neki će ponovo od UNMIK policije u Gracanici zatražiti pratnju kroz albanska sela do svojih domova. Sve to, ipak, ne deluje tako dramatično kao pre tri godine.

Enklava

Gracanica se ovih dana uveliko sprema za još jednu proslavu Vidovdana. Primećuje se to najpre u porti gracanicke crkve i manastirskom dvoristu, gde će se održati najveći broj crkvenih i kulturnih manifestacija. Primećuje se i u brojnim kafanama u kojima se sve glasnije čuju poznate srpske pesme i po neuglednim radnjicama na kojima su nacickani srpski simboli. Preovlađuje srpska sajkaca i ovogodišnji hit, majica sa likom Radovana Karadzica. Vojnici KFORa, UNMIK policajci i sijaset drugih stranaca sve to posmatraju nezainteresovano.

Mestani Gracanice u svakom razgovoru isticu kako vise i ne gaje iluzije da je Kosovo srpsko, ali istovremeno isticu da odatle nece otici. - Oni koji su otisli u Srbiju, osecaju se tamo kao stranci. Mi smo bar ovde, u ovim nasim enklavama, svoji na svome, u svojim domovima. Iako smo sa svih strana opkoljeni Albancima, bar se ne potucamo po izbeglickim kampovima i po tudjim kucama - kaze Slavisa Kostic, dok sa drustvom ispija pivo u kafani.

Srpska stampa u Gracanicu i druga mesta ovog dela Kosova i Metohije na neki volseban nacin svakodnevno stize u prepodnevnom casovima. To je i prilika za mestane da uz jutarnju kaficu i rakiju prokomentarisu dnevno-politicke dogadjaje. Najvise se komentarisu istupi srpskih politicara vezani za kosmetska zbivanja. Misljenja su, kao i svuda, podeljena.

Dok jedni podrzavaju Nebojsu Covica, drugi smatraju da on i njegov Koordinacioni centar samo koriste srpsku muku da nesto usicare. Rada Trajkovic, koja je privremeno utociste iz Pristine nasla ovde, takodje je tema razlicitih komentara. NJeni cesti boravci u inostranstvu, ovoga puta u Vasingtonu, neki tumace kao dodvoravanje dojucerasnijim agresorima. Drugi, pak, to opravdavaju:

- Bolje je i tako nego da stalno teramo nekom siljak u oci - komentarisu stasiti gospodin u odelu modernog kroja - ko god nesto moze da nam pomogne, treba da ga podrzimo. Komunikacija sa ostalim mestima u ovom delu Kosmeta, u kojima zive Srbi, odvija se zaobilaznim, izlokanim putevima, mimo magistrale, koju su vec osvojili Albanci. Mladom svetu to nimalo ne smeta. Za njih nikakav problem nije da uvece odu na zurku ili igranku u Caglavicu ili Laplje Selo. Oni hrabriji odlaze kolima i do srpskih enklava u Lipljanu.

Za odlazak u Pristinu, na unapred zakazani intervju sa gospodinom Mihaelom Stajnerom, civilnim administratorom UNMIK-a za Kosovo i Metohiju, potrebna je posebna procedura, koja je trajala mnogo duze nego sam intervju. Posebna jedinica UNMIK policije iz Pristine zaduzena je za bezbedan prevoz do glavnog grada pokrajine.

Grad u kome vise da gotovo i nema Srba deluje danju kao i svaki drugi. Ulice pune sveta pristojno obucenog, bezbriznog. Radnje lepo uredjene, kafici i kafanice pune sveta. Jedino, sto se u centru grada, oko hotela "Grand" i nekadasnjeg Doma JNA, vise cuje engleski jezik, nego albanski. Za Srbe, ukoliko rade u nekoj od sluzbi medjunarodne misije, ipak nije tako opasno.

- Ja sam Pristevac i ovde sam se vratio pre dve godine - prica Sasa Jokovic, novinar UNMIK Radija, koji emituje program na engleskom, albanskom i srpskom. - Ne mogu da kazem da odlazim u bilo koji deo grada, posebno na Vranjevac, ali nije to bas tako opasno, kao sto se prica. Pod uslovom da se vodi racuna o ponasanju.

Tipicno srpski

NJegovu pricu potvrđuju i dve sluzbenice, Srkinje, koje rade u kancelariji Mihaela Stajnera. Za svaki slucaj, za Srbe koji su ovde zaposleni, pozeljno je da i van kancelarije komuniciraju na engleskom jeziku.

Za odlazak u severni, srpski deo Kosova i Metohije, preko Kosovske Mitrovice do Leposavica, zaduzena je posebna jedinica UN. U blindiranom dzipu, koji se sa untrasnje strane blokira, putovanje je sigurno, ali i neudobno. Trojica Jordanaca u pratnji, sa oruzjem i silnom pratecom opremom, ne ostavljaju mnogo mesta za komoditet. Mladi vazac smelo ulazi u makaze, na frekventnom putu do Mitrovice, ne mareci na upozorenja ostalih vazaca. Ipak, na ulasku u srpski deo podeljenog grada smanjuje brzinu, ali ni za zivu glavu ne zeli da stanemo i kupimo cigarete.

I ovde puno sveta na ulicama. Posebno u delu "Kod Poleta" gde su nacickane brojne na brzinu sklepane radnjice, cevabdzinice i trafike. Asortiman robe isti kao i u juznom delu, samo sve je nekako napravljeno da moze brzo da se pokupi i nestane ako zagusti.

Od Zvecana, dolinom Ibra, nicu se tipicna srpska sela i vise nista ne podseca na teritoriju koja pripada Kosovu i Metohiji. Jedino sto i ovde ima mnogo vozila medjunarodne misije. U Leposavicu, najsevernijoj varosi prema Srbiji, cetvrtkom je pazarni dan. Seljaci sa okolnih brda sa obe strane trenutne granice se tada sjate u varosicu da prodaju ono sto su proizveli i da kupe potrebstine do sledeceg pazarnog dana. Sjate se i brojni prodavci buvljacke robe iz Raske, Kraljeva i Cacka.

Da se definitivno izlazi sa teritorije koja je pod privremenim suverenitetom medjunarodnih snaga, oznacava kontrolni punkt Kfora u Donjem Jerinu, na magistralnom putu prema Raskoj. Odlukom Mihaela Stajnera i uz saglasnost srpske i jugoslovenske strane, punkt je nedavno pomeren za oko 500 metara, u nekadasnjoj mekoj zoni. Razlog je sto je na ovom delu, na "nicijoj zemlji" u protekle tri godine bila nikla "kosmetska Arizona".

Ljubisa Popovic, NIN, 20. jun 2002.

DEMACI: GDE CE ZIVETI POVRATNICI?

Beograd - Albanski aktivista za ljudska prava iz Pristine Adem Demaci kaze da situacija na Kosovu za Srbe nije toliko losa, kao sto se to predstavlja u beogradskim medijima. Demaci tvrdi da Srbi u vecem broju multietnickih mesta na Kosovu imaju slobodu kretanja i mogu da govore maternjim jezikom. Medjutim, prema Demaciju, jos nije vreme za povratak raseljenih u Pokrajinu, vec prvo treba resiti problem povratka unutar samog Kosova:

"Nema mogucnosti nekoga cuvati celo vreme, taj zivot pod strazom nije nikakav zivot. Mnogo je lakse vratiti ljude iz juzne Mitrovice u severni deo Mitrovice, pa onda i one ljude koji su pobegli iz severne, da se vrata svojim kucama, nego li preuzeti jedan projekt i iz Srbije vratiti ljude. Gde ce ti ljudi da zive i rade? U enklavama, pita se Demaci.

Prognani privrednici sa Kosova i Metohije

PROTIV UNMIK-ovog KONCEPTA PRIVATIZACIJE

Nis, juna (*Tanjug*)

Prognani privrednici sa Kosova i Metohije ne prihvataju preuranjeni prednacrt projekta o privatizaciji kosmetskih preduzeca i izrazavaju ostar protest zbog redosleda poteza koje vuca UNMIK, saopstio je danas potpredsednik

Privredne komore Kosova i Metohije dr Nebojsa Backovic.

Prenoseci ocene s nedavnog sastanka Odbora udruzenja progranih preduzetnika u niskom regionu, Backovic je rekao da privrednici iz juzne srpske pokrajine "zahtevaju da aktivno ucestvuju u procesu privatizacije kada za to budu stvoreni bezbednosni i drugi preduslovi koji bi im omogucili slobodan povratak na njihova radna mesta i ostvarivanje njihovih prava po osnovu vlasnistva i minulog rada".

Privrednici sa Kosmeta "ne vide razlog za drugaciji koncept i modele privatizacije na jedinstvenom privrednom prostoru Republike Srbije kada se za to stvore uslovi od onog koji je donela vlada Srbije i koji je u skladu sa svetskim standardima u ovoj oblasti", rekao je Backovic i ocenio da "najvaljanija privatizacije moze imati dramatican i poguban uticaj na normalizaciju ekonomskih i politickih prilika na Kosovu i Metohiji".

Debata na tribini americkog Kongresa u Vasingtonu

DVA LICA KOSOVA

Vasington - Debata na tribini americkog Kongresa o situaciji na Kosovu - u sadasnoj fazi, tri godine posle medjunarodne vojne intervencije i uspostavljanja civilne uprave UN, kao i o perspektivi koja se moze ocekivati posle stabilizovanja i normalizovanja medjunacionalnih odnosa - imala je dva lica. Jedno je bilo sumorno i ne bas obecavajuće, sa polarizovanim stavovima Rade Trajkovic, sefa poslanicke grupe koalicije Povratak i njenog skupstinskog kolege Aljusa Gasija, iz partije Demokratskog saveza. Posle trocasovne konfrontacije (o svemu sto je dolazilo na dnevni red), njih dvoje su se nasli na istoj liniji i jedno pored drugog tek posle zavrsetka - kad je trebalo napraviti grupnu fotografiju ucesnika, za arhivu kogresne Helsinske komisije, organizatora ovog razgovora.

Drugo lice ovog skupa pokusavali su, vise od tri sata, da pronadju i osvetle domacini tribine - kongresmen iz NJU Dzersija Kristofer Smit, predsedavajući komisije zaduzene za saradnju sa OEBS i ugledni senator iz Ohaja Dzordz Vojnovic, veliki poznavalac situacije na Balkanu i, u poslednjih desetak godina, jedan od prvoboraca iz redova zakonodavaca sa Kapitol hila u nastojanjima da se period rasparcavanja bivse SFRJ nastavi procesom sto bezbolnijeg i brzog ukljucivanja novonastalih drzava u evropske tokove i integracije.

Pored Smita i Vojnovica, poseban doprinos spasavanju ove tribine dao je potpredsednik srpske vlade Nebojsa Covic, jedan od predstavnika nove generacije politickih lidera iz Beograda kome vec duze vremena primetno raste rejting u Vasingtonu. "Kad su medjunarodne trupe usle na Kosovo i Metohiju, 12. juna 1999, one su okoncale neoprostivi progon Albanaca, osmisljen i ostvaren od strane Milosevicevog rezima. Za Albance je to bio pocetak novog zivota, na koji su godinama cekali", konstatovao je Covic bukvalno u prvoj recenici svog uvodnog izlaganja, obezbedjujuci sebi legitimitet da, posle toga, upozori da je u tom kosovskom trenutku, pre tri godine, jedno kosovsko zlo odmah bilo zamenjeno drugim.

"Istovremeno, poceo je period neoprostivog progona i teskoca za lokalne Srbe i ostale koji su bili dovoljno hrabri da ostanu na svom tlu i da se suoce sa patnjom zbog zlocina koje oni nikad nisu pocinili".

Vodja srpskih parlamentaraca Rada Trajkovic detaljno je obavestila Helsinsku komisiju americkog Kongresa o poremećenim medjunacionalnim odnosima na Kosovu u poslednjem stolecu, posebno apelujuci na domacine u Vasingtonu da upotrebe sav svoj uticaj kako bi se odlozilo resavanje konacnog statusa Kosova "cime bi se napacenom srpskom i albanskom narodu dala prilika da izgrade institucije sistema i gradjansko drustvo". U protivnom, prema oceni Trajkoviceve, preostali Srbi napustili bi Kosovo, a ceo region zapao bi u krizu sa nesagledivim posledicama.

"Drugacije u ovom trenutku nije moglo ni da bude. Jos uvek smo daleko kad pricamo o stvarima ili problemima za koje, jednostavno, jos nije trenutak. Ovo je bio skup na kome je trebalo da se govori o ljudskim pravima na Kosovu i Metohiji, a nikako da se prica o Kosovskoj Mitrovici, o paralelnim institucijama i slicnom", rekao je NebojsaCovic posle zavrsetka debate. "Ali, ono sto je veliki kvalitet - to je da smo poceli da razgovaramo. Da sedimo za istim stolom, da nema svadje niti teskih reci.

Slobodan Pavlovic (Sense)

Daci: Bolje nego pre tri godine

Vasington - Predsednik skupstine Kosova Nedzat Daci ocenio je da stanje ljudskih prava u toj pokrajini "nije na onom nivou koji demokratija zahteva" ali i da je nerealno kazati kako u odnosu na stanje od pre tri godine nije bilo napretka. Daci boravi u Vasingtonu sa tridesetoclanom delegacijom kosovskih parlamentaraca. "Mislim da ljudska prava nisu na onom nivou koji demokratija zahteva, ali reci da u odnosu na stanje od pre tri godine nije bilo napretka jeste nerealno", kazao je Daci za radio Glas Amerike. "Cinjenica je da Kosovari ne drze u svojim rukama organe (pokrajinske) bezbednosti. Nastojimo da sto vise ovlasčenja ili odgovornosti prenesemo na lokalne institucije, kako bismo povisili standard ljudskih prava", rekao je predsednik kosovskog parlamenta. (Beta)

Profesor Johan Galtung, gost Komisije za istinu i pomirenje

NEZAVISNO KOSOVO SA KANTONIMA

Beograd - Nezavisno Kosovo u koje ce biti ukljucena dva srpska kantona koja ce garantovati pravnu zastitu povratnika i zastitu srpskih spomenika su najbolje resenje - istakao je juce na konferenciji za novinare Johan Galtung, profesor na univerzitetima u Nemackoj i Norveskoj koji u Beogradu boravi kao gost Komisije za istinu i pomirenje. Galtung se tokom boravka u Jugoslaviji sastao i sa Vojislavom Kostunicom, Goranom Svilanovicem, Dobricom Cosicem, kao sa Sandom Raskovic Ivic, republickim komesarom za izbeglice i raseljena lica. Komentarisuci stanje u regionu profesor Galtung je rekao i da Makedonija nikada nece biti stabilna ako se ne konstituise kao federalna drzava sa Tetovom kao glavnim albanskim gradom. Profesor smatra da bi se Crna Gora u slucaju nezavisnosti suocila sa problemima slicnim onima koje

ima Makedonija.

"Putujući po bivsoj Jugoslaviji primetio sam da Republika Srpska pokazuje stabilnost i dinamičnost", dodao je Galtung. Razloge za ponašanje Srbije u vreme Milosevica, Galtung uočava u robovanju mitologiji, u glorifikaciji prošlosti i verovanju da je Bog odredio Srbe da spasavaju Evropu. "Ali, i Hrvati su mislili da su od Boga dani da brane katolicanstvo, kao što su i bosanski Muslimani umislili da ih je sam Allah odredio da čuvaju "istinu" u neprijateljskom okruženju. U ovome možemo uočiti simptome psihijatrijskih slučajeva, koji se i na individualnom planu manifestuju kao paranoja i megalomanija", rekao je Galtung dodajući da i međunarodna zajednica snosi veliku odgovornost za raspad Jugoslavije.

Humani gest Smederevca Vase Grbe

KOLACI I OBUCA ZA DECU IZBEGLICE

Smederevo - U kolektivnom centru za izbeglice u Mihajlovcu kod Smedereva 34-ro dece dobilo je po pola kilograma kolaca koje je obezbedio i poklonio Vasa Grba, vlasnik poslasticarnice.

Grba je osim kolaca darovao i po par obuće za decu izbeglice. Kako saznajemo, ovaj humani gest je već postao tradicija, jer ovo nije prvi put da Vasa Grba obraduje malisane iz ovog kampa.

Apel za pomoć u obnovi školske zgrade u Strpcu koja je oštećena u požaru

DRŽAVA I LJUDI DOBRE VOLJE

Ceo sprat zgrade u Strpcu u kojoj su smestene četiri srednje škole izgorio je u požaru 15. maja za samo desetak minuta. Vatra je potpuno unistila kabinet birotehnike sa 40 pisacih masina i kompletnom opremom, kabinet informatike sa 12 računara i kabinete elektronike i biologije. Iznenađujuća nesreća unistila je i biblioteku sa 12.000 knjiga, školski inventar, klupe, stolice, table, geografske i istorijske karte...

Iako je zdanje renovirano pre samo nekoliko godina, ustanovljeno je da su požari izazvale stare i neispravne instalacije.

- U zgradi su radile Gimnazija, Medicinska, Tehnička i Ekonomsko-trgovacka škola. Tu je 90 nastavnika učilo 572 đaka.

Kad je vatra buknila, za tili čas su izgoreli ceosprat i krov i ništa nismo mogli da spasemo. Zato apelujemo na ljude dobre volje da priteknu u pomoć sirotom i jadnom narodu koji je ostao na Kosmetu - priča za "Glas" Novica Krstić, direktor Ekonomsko-trgovacke škole.

Prva pomoć od pet miliona dinara stigla je odmah iz Koordinacionog centra i to je bilo dovoljno da se deo zgrade osposobi za rad. U apelu koji je Krstić parafirao zapisano je da kolektivi četiri škole veruju u državu i nadaju se da će i država i radne organizacije pomoći da se škola potpuno obnovi do početka nove školske godine.
